

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.10, 5.punkts)

Talsos

29.06.2023.

Nr.257

Par pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Pilu un muižu asociācija”

1. Satversmes 102. pants nosaka: *“Ikvienam ir tiesības apvienoties biedrībās, politiskās partijās un citās sabiedriskās organizācijās.”* Satversmes tiesa 2018. gada 26. aprīļa spriedumā lietā Nr. 2017-18-01 cita starpā norādījusi: *“Satversmes 102. pantā ietvertais jēdziens “ikviens” aptver visas personas, kuras var būt pamattiesību subjekts: fiziskās personas, personu apvienības, privāto tiesību juridiskās personas.”* Iepriekš minētais nozīmē, ka pašvaldība nav pamattiesību subjekts jeb pašvaldība nav persona, kurai Satversme garantē tiesības apvienoties biedrībās.

2. Biedrību un nodibinājumu likuma 1. panta pirmajā daļā noteiktais likuma mērķis *“sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu”*, aplūkojams kopā ar Satversmes 102. pantu. Iepriekš minētais nozīmē, ka parasti biedrības veido privātpersonas, lai sekmētu demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu.

3. Īpašu regulējumu biedrību izveidošanai un pašvaldības dalībai biedrībā nosaka Pašvaldību likuma 79. panta pirmā daļa, kas nosaka, ka pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot šajā likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā noteikto.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta ceturrtā daļa nosaka: *“Valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu.”* Iepriekš minētais nozīmē, ka valsts pārvaldes funkciju īstenošana jeb Pašvaldību likuma 3. pantā noteiktās kompetences īstenošana nav pašvaldības interese, bet pienākums – pašvaldības kompetences īstenošanai pašvaldības nedibina biedrības un nodibinājumus un nekļūst par biedrību un nodibinājumu dalībniekiem, balstoties uz Pašvaldību likuma 79. panta pirmo daļu. Balstoties uz Pašvaldību likuma 79. panta pirmo daļu pašvaldības var dibināt biedrības un nodibinājumus un kļūt par biedrību un nodibinājumu dalībniekiem, lai, piemēram, pārstāvētu pašvaldības sarunās ar Ministru kabinetu (piemēram, biedrība “Latvijas Pašvaldību savienība” un biedrība “Latvijas Lielo pilsētu asociācija”).

4. Pašvaldību likuma 79. panta trešā daļa nosaka, ka dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, kas neatbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ja pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā paredz starptautiskie normatīvie akti, likums vai Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldības dalība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Talsu novada pašvaldības (turpmāk arī – Pašvaldība) dalību biedrībā “Latvijas Piļu un muižu asociācija” (turpmāk arī – Biedrība) neparedz starptautiskie normatīvie akti, likums vai Ministru kabineta noteikumi. Ņemot vērā minēto, ir nepieciešams noskaidrot, vai Pašvaldības dalība Biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai.

5. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija norādījusi, ka ar pašvaldības dalības biedrībā nepieciešamību saprotams apstākļu kopums, kas norāda uz to, ka tieši un tikai ar biedrību vai nodibinājumu kā organizācijas formu ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā noteikti¹. Iepriekš minētais nozīmē, ka primāri ir noskaidrojams, vai tieši un tikai ar biedrību vai nodibinājumu kā organizācijas formu ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā noteikti.

Biedrības statūti nosaka:

“2.1. Biedrības mērķi ir:

2.1.1. apvienot piļu un muižu saglabāšanā un attīstībā darbojošās kultūras mantojuma jomas institūcijas, nozares profesionāļus un interesentus;

2.1.2. veicināt Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanu, piļu un muižu unikālo kultūras mantojuma vērtību un vides apzināšanu, izpēti, atjaunošanu, uzturēšanu, pielāgošanu izmantošanai, izmantošanu un attīstību;

2.1.3. sekmēt tūrisma, kultūras un radošu industriju nozaru un ar tām saistītās infrastruktūras un pakalpojumu attīstību pilīs un muižās;

2.1.4. paplašināt piļu un muižu pieejamību sabiedrībai;

2.1.5. popularizēt kultūras mantojuma saglabāšanu, attīstīt sabiedrības kultūras mantojuma apziņu un veicināt sabiedrības līdzdalību kultūras mantojuma aizsardzībā.”

Iepriekš minētais nenorāda uz to, ka Pašvaldībai tieši un tikai ar biedrību kā organizācijas formu ir iespējams īstenot minētos mērķus. Citiem vārdiem, Pašvaldība minētos mērķus var īstenot bez dalības Biedrībā, bet Biedrība minētos mērķus var īstenot bez Pašvaldības dalības Biedrībā – Pašvaldība var sadarboties, sniegt atbalstu vai iesaistīt Biedrību (izvērtējot nepieciešamību) minēto mērķu sasniegšanā arī citos veidos, piemēram, atbalstot Biedrību (Pašvaldību likuma 51. panta ceturtā daļa), nodrošinot iespēju Biedrības pārstāvjiem iesaistīties konsultatīvās padomēs un komisijās (Pašvaldību likuma 53. panta pirmā daļa), izveidojot iedzīvotāju padomi (Pašvaldību likuma 58. panta pirmā daļa), uz kuras locekļa amatu var pretendēt Biedrības biedri un amatpersonas, slēdzot deleģēšanas līgumu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta pirmā daļa), slēdzot līdzdarbības līgumu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 48. panta pirmā daļa un 49. panta pirmā daļa), citos veidos.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79. pantu, pārejas noteikumu 10.punktu, Finanšu komitejas 2023. gada 21. jūnija atzinumu,

Talsu novada pašvaldības dome nolemj:

1. Izbeigt Talsu novada pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Piļu un muižu asociācija”, reģistrācijas numurs 40008053237.

2. Talsu novada pašvaldības iestādei “Centrālā pārvalde” nodrošināt Talsu novada pašvaldības izstāšanos no biedrības “Latvijas Piļu un muižu asociācija”, reģistrācijas numurs 40008053237, ne vēlāk kā ar 2024.gada 30.jūniju.

Domes priekšsēdētāja
Šturms 20289888
aigars.sturms@talsi.lv

E. Kārklīņa

¹ <https://www.varam.gov.lv/lv/media/35108/download?attachment> (3. lpp. trešā rindkopa)

Lēmumu nosūtīt:

- 1) Dokumentu pārvaldības nodaļai;
- 2) Pašvaldības izpilddirektoram;
- 3) Biedrībai "Latvijas Piļu un muižu asociācija"